

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

7. Class. Gvbernatores, Et Magistratvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

CLASSIS VII.

A GVBERNAT.CETERISQVE

M A G I S T R A T I B V S.

1. **A** GARCIA DE LOYOLA *Gubernatore Chilensi*, qui
Nostro Parenti Ignatio sanctissimo, arctissimo propinquita-
tis vinculo coniunctus, sic Sacerdotes nostros Caziquis Araucanis
commendauit: Homines (dixit) esse longe à communi reliquo-
rum consuetudine alienos: non sibi aurum querere, non ar-
gentum, nullum aliud denique lucrum nisi diuinum hono-
rem, atque hominum salutem: huius vnius rei causa ex Hi-
spania profectos, longæ periculosaque nauigationis incom-
moda magno animo subiisse: atque in vnam eam rem suam
vitam omnem deuouisse: nihil ijs cordi esse, nisi hominibus
viam ad celum expedire, & quod ad humana attinet in his
terrīs hominum commoda apud Prætorem, Præfectosque
Regios procurare. Adiecit etiam quo maius Societatis beneficium
faceret, A Rege missos in has terras, vt Hispanorum vitia cor-
rigerent, & acerbissimis iniurijs, quibus ipsi premerentur,
obuiam iretur. *Hæc pientissimus Gubernator in Annal. Soc. ann.*
1596. fol 916.

2. **A** GVBERNATORE GVADIANENSI Mexican: Cum
Societatis (inquit) progressiones, atque incrementa contem-
plor, non possum non vehementer perpetuam huius vineæ
admirari fecunditatem, quæ in omnes partes sine vlla cessa-
tione, innumeris ijsdemque sanctissimis Institutis se fundit.
Sed inter ceteros huius vitis palmites, sodalitatum Beatæ Vir-
ginis Institutio vberimos edit fructus virtutum. *Sic ille in An-*
nal. Soc. ann. 1611. fol. 856.

3. A GV-

3. A GVBERNATORE SINENSI : *Qui sub ipsa initia admissorum in Sinas sociorum (cum moderationem in ijs eximiam, & in exponenda Christi lege virtutem animi, atque solertiam perspexisset, & porro suspexisset impensius) versâdemum in venerationem admiratione ita statuit, eos non transeunte verbo, sed expressis ex more Gentis sue, affixisque tabulis perpetuis honorare: fieri id solet, factumque est hac, quam subiçio, celebritate, qua summi quique Magistratus suam in familiares tantum, ac pares sibi, benevolentiam publicè contestantur.* *Binas Tabulas insigni opere striatas, & coloribus illustres, eo qui in similibus obseruari solet apparatu, ad nos misit; adiecta voluntate sua, qua desiderabat earum unam Sacra apud nos adicule vestibulo imponi, alteram in eâ optabat aulâ statui, in quam officij, & salutationis gratia conueniebant amici nostri. Illa cubitalibus characteribus hoc præferebat elogium, Diuorum floris Ædes:*
hæc verò paribus expressum literis hoc Societatis encomium exhibebat, Gens ex occasu sacrosancta: minoribus infra notis scripto Gubernatoris ipso nomine: quo quidem à grauissimo illo inter Sinas Magistratu fieri ad amicam venerationem illustrius nihil potest. Ita apud Imag. I. sœc. Soc. lib. 5. cap. 10. fol. 672. ex Trigauſ. de Christ. expedit. apud Sinas lib. 2. cap. 5.

Eximus
honor no-
stris à Gu-
bernatore
Sinensi ha-
bitus.

4. A GVBERNATORE PEQVINENSI *In Sinensi Imperio celeberrimo, qui affine, & omnino gemino officij genere, & laudis amplissimæ plurimis post annis affectis Socios recens tum missos in possessionem aule suburbane ad P. Matthei Riccij sepulturam, & usum Societas perpetuum, auctoritate regia attributæ. Is simili ut ante ritu adornatam missamque Tabulanum tumulo Patris imposuit cum hoc lemmate: Ad Iustitiæ famam venienti Matthæo Riccio è magno Occidente. Quo quidem Sinae, iustitia & ratione omnia metientes, ad summam venerationem significantius efferre nihil solent. Et ita sane etiam citra adulacionem vel inuidiam ille potuit cum maximorum eo ipso tempore Magistratum crebrò de Socijs audiuntur hæc voces: Quod est tota hac aula tribunal, quod non intelligat legem illam, quam prædicatis iustum esse, veram esse? Summa fateor, & debita veneratione fidei Catholice, & non*

Et scilicet
à Pequi-
nenſi-

Z.z 3

minima

minimā etiam commendatione Sociorum¹, quorum non minus ē moribus, quam verbis, iusticie ac veritatis Christiane lux sese in corrupta prodebat. Hec Ibidem.

Sociorum singularis zelus, pietas, doctrina, ac modestia in inuentute excolenda.

Quorū industria Vrbes ex vi-
tiorū nocte in lucem reuocantur.
Quam ne-
cessarij ad
acuendam
pietatem,

& fidē Ca-
tholica in-
staurandā.
Solantur in
laboribus
Socij,

5 A VARII MAGISTRATIEVS: Quorum publicis expressa literis testimonia, sic se habent: Notum facimus (inquit) Societatis Patres in hac nostra Ciuitate singulati zelo, pietate, doctrina, ac modestia iuuentutem excolare, nec minus ad omnem virtutem atque honestatem, quam ad eruditionem informare. Et alib: Testamur hanc Vrbem hominum Societatis industria ex mera nocte, in qua ipsi eam deprehenderant, in lucem reuocatam. Item alibi: Fatemur Patres Societatis IESV ad instaurandam hic orthodoxam, & Catholicae fidem, ad acuendam pietatem, ad promouenda literarum studia, ad bonos & Christianos mores inducendos, magno usui, adeoque necessarios fuisse. Hec Ibid. lib. 6. fol. 889. Et id genus multa alibi.

6 AB ANNA MOMORANTIO *Comestabilis*, seu *Equitum Magistro*, ad quem cum *Socij Parisenses*, *Anuillani filij* monitu, quasdam purgaturi columnas adiussent, in hunc eos modum affatus est: Nequaquam me fugit quam multa Societas Vestra in Gallia perpesia sit, postquam præsertim dissidium in Religione publicè factum est. Ceterum vos æquiore haec animo ferre debetis, quod sunt vobis cum optimis quibusque communia. Ac recordamini quicumque in Ecclesia Dei magnum aliquid moliti sunt, magnas etiam, uti vos difficultates expertos esse. Quod si qua simplicitate, quaque pietate cœpistis Ecclesiae Dei prodesse reique publicæ, per gatis: nihil est quod vobis magnopere timendum sit: istis enim præsidijs tuti eritis. Quod attinet ad me operam meam nullo unquam loco desiderabitis. Ita Par. 3. Hist. Soc. lib. 2. num. 59.

Præferuntur ceteris
in re Chri-
stiana pro-
mouenda.

7. A PRÆTORE QVITENSI *Ad Limanum Proregem de*
Socijs scribente: Mihi (inquit) affirmanti credat Excellentia
Tua, ad rem Christianam promouendam, ad opportu-
nam

nam his hominibus opem ferendam , plus esse illos vnos, quam omnes aliorum Ordinum familias : propeque illud affirmare ausim , pluris interesse Reipublicæ illos esse in his terris, quam Regios ipsos Auditores. Ita ille in citata Imag. I. sacer. Soc. lib. 5. cap. 11. fol. 679. Benevolentia hic error , & excessus amoris est erga Societatem , quam nos omnium Religionum minimam profitemur.

8. A PRÆTORE INDIAE, Ad Regem Lusitanum his ipsis verbis inter alia scribente : Si totas quam primum Indias cerne-re Christianas cuperet, quam plurimos curaret eiusmodi de Societate mittendos. Tam præclarum Societati nomen primo-rum Patrum virtute , & industria partum in Orientali India. Ita Par. 1. Hist. Soc. lib. 4. num. 73.

9. * AB HYACINTHO DE LARIS Equite Iacobæo, Gu- Commen-
bernatore Fluminis Argentei , seu Portus Bonaeiræ, in Epistola ad dantur Re-
Gubernatorem Paraquaria D. Didacum de Escobar , è fluui Para- ductiones
nensi conscripta , dum Visitationi Reductionum nostrarum vacaret. Paraqua-
riae.
Inueni (inquit) istas Indorum Reductiones Societatis IESV Ex labori-
laboribus prope infinitis partas, earum Templa, & diuinum bus prope
cultum adeo firmum & constantem, tantoque cum splen- infinitis.
dore, quantum videre est in Ciuitatibus antiquis frequenti
populo, omniq[ue] politia Christiana conspicuis : multam or-
namentorum sacrorum , sacrarum Imaginum, sacrariorum,
æditiorum, Cantorum, & omnis generis musicorum instru-
mentorum supellecilem admiratus sum : sed in primis hos
Neophytes tam belle institutos, pios, diuino & Regio ob-
sequio adeò addictos, tam absque querela, molestia, & vexa-
tione villa , vt nihil ultra desiderari possit. Ceterum quod ad
arma attinet iudico magni momenti esse , quod aëtum est,
& agitur pro propria, & necessaria defensione Regiæ ditionis
huius, aduersus excursiones , & impetus Lusitanorum , seu
Brasilensium ex oppido sancti Pauli. Sunt etenim isti Indi in
omni armorum genere, tum Sagittarum, tum catapultarum
vsa

Quam sint
utiles ad
India con-
uerzionem.

Ex labori-
bus prope
infinitis.

Ex Tem-
plorum
ornatu: &
Musicorum
cantu.

Ex Indo-
rum subje-
ctione Deo,
& Regi.

vslu exercitatissimi : nimirum (præterquam quod id omnino expedit aduersus frequentes hostium aggressiones , & ad præsidium horum limitum Castellani Imperij) eos habemus semper Tu , & Ego paratissimos ad omnes occasiones , quæ pos- sunt occurrere Regij seruitij . Pro certo Tibi , Domine mi- asteuero , Te maxima voluptate afficiendum , si has Redu-
Sunt velut
Elisij Cam-
pi, & gloria
Paradisi.
 cções inuiseris , earumque splendorem inter hæc deserta , & remotissima nemora lustraueris ; mihi certe videntur Elisium beatæ , ac fortunatæ Insulæ , imo & Gloria Paradisi , &c. Hæc ille in Memoriali ad Philipp. IV. Matriti typis mandato per P. Iulia- num de Pedraza ann. 1657. pro Prouincia Paraguaria , fol. 101.

CLAS-